

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
 ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
 Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
 Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt) : ០៥ / ០៤ / ២០១១
 ម៉ោង (Time/Heure) : ០៩ : ៤០
 មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង / Case File Officer/L'agent chargé du dossier : SANN RADA

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ជូនចំពោះ: ភាគីនាំអស់នៃសន្ថវិញ្ញាណ ០០២

កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃទី ០៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១

ពី: ចៅក្រម និង ឧទ្ធរណ៍ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ចម្លងជូន: លោក/លោកស្រីចៅក្រមនាំអស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, មន្ត្រីច្បាប់ និង មន្ត្រីសម្របសម្រួល

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

កម្មវត្ថុ: សេចក្តីណែនាំដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងអញ្ញត្រកម្ម និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធ

ដោយយោងទៅលើសេចក្តីណែនាំកន្លងមករបស់អង្គជំនុំជម្រះ (ឯកសារលេខ E35, E51, E51/5, E51/5/3 និង E51/6) ដែលបានបញ្ជាក់ថា ភាគីត្រូវដាក់សំណើសុំពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាអញ្ញត្រកម្ម និងចម្លើយតបដោយសង្ខេបខ្លីៗ នៅដំណាក់កាលដំបូង។ អង្គជំនុំជម្រះក៏សូមផ្តល់ការណែនាំដល់ភាគី នាពេលសមស្របពាក់ព័ន្ធនឹងការតម្រូវឱ្យដាក់សារណាបន្ថែមទៀត ដូចជាការកំណត់ពេលសម្រាប់ការធ្វើសំអាងហេតុផ្តល់មាត់ និងរយៈពេល និងលក្ខខណ្ឌនានាក្នុងការសម្រេចលើអញ្ញត្រកម្មទាំងអស់។

នៅពេលនេះ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីនីមួយៗបានដាក់អញ្ញត្រកម្មរបស់ខ្លួនរួចរាល់ហើយ។ ចំណែកសហព្រះរាជអាជ្ញា និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏បានដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនរួចហើយដែរ។ ដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះសូមផ្តល់ការណែនាំដូចខាងក្រោម ពាក់ព័ន្ធនឹងអញ្ញត្រកម្មទាំងអស់ដែលអង្គជំនុំជម្រះបានទទួល អនុលោមតាមសេចក្តីណែនាំកន្លងមករបស់អង្គជំនុំជម្រះ។

- ១. បទល្មើសតាមច្បាប់ជាតិ (ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៥៦) (នួន ជា, ខៀវ សំផន, អៀង ធីរិទ្ធ និង អៀង សារី)

អង្គជំនុំជម្រះសូមរំលឹកឡើងវិញអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពីអញ្ញត្រកម្ម ពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសតាមច្បាប់ជាតិអំពីមនុស្សឃាតគិតទុកជាមុន និងការធ្វើទារុណកម្ម នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០១។ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចនោះ អង្គជំនុំជម្រះពុំបានឈានទៅដល់ការសម្រេចថាតើអាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសបានរារាំងដល់ការចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ ឬយ៉ាងណានោះទេ។ នៅក្នុងចម្លើយតបរួម

របស់ខ្លួនទៅនឹងអញ្ញត្រកម្មអនុលោមតាមវិធាន ៨៩ របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ (E51/5/3/1) សហព្រះរាជអាជ្ញាបានអះអាងថា អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសជាតិមិនផុតរលត់នៅ ឡើយទេសម្រាប់ការចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២។ សហព្រះរាជ អាជ្ញាបានគូសបញ្ជាក់ផងដែរអំពីចេតនារបស់ខ្លួន ក្នុងការលើកយកភស្តុតាងទៅបង្ហាញនៅពេលសវនាការ ដើម្បីបញ្ជាក់ថា ពុំមានលទ្ធភាពសមស្របណាមួយ ដើម្បីចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទទាំងបួនមុនពេលពួកគេ ចុះចូលជាមួយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅឆ្នាំ ១៩៩៦ និង ១៩៩៨ ឡើយ។ ដូច្នេះហើយអាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើស ជាតិពុំត្រូវបានរាប់រហូតដល់ឆ្នាំ ១៩៩៦ និងឆ្នាំ ១៩៩៨។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងសម្រេចលើបញ្ហានេះ ដំណាលគ្នានឹងសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង យល់ស្រប ជាមួយក្រុមមេធាវីការពារក្តីដែលថា ត្រូវសម្រេចលើអញ្ញត្រកម្មនេះឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះសូមស្នើឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា ដាក់សារណា ដែលបញ្ជាក់អំពីមូលដ្ឋាននៃអំណះអំណាង របស់ខ្លួនដែលថា បទល្មើសតាមច្បាប់ជាតិមិនត្រូវបានរារាំងដោយអាជ្ញាយុកាល ពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាប់ចោទ ទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង ០០២ មិនឱ្យហួសពីថ្ងៃ សុក្រ ទី ២៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១ និងមិនឱ្យលើសពី ៣០ ទំព័រភាសាខ្មែរ (ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារភស្តុតាងផ្សេងៗ ឬលេខយោងសំណុំរឿង)។ ពេលកំណត់ សម្រាប់ក្រុម មេធាវីការពារក្តីឆ្លើយតបទៅនឹងសារណារបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាគឺថ្ងៃ សុក្រ ទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីនីមួយៗត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យសរសេរចម្លើយតបរបស់ខ្លួនចំនួន ១០ ទំព័រជា ភាសាខ្មែរ (ឬ ៣០ ទំព័រ ជា ភាសាខ្មែរ ប្រសិនបើក្រុមមេធាវីការពារក្តីជ្រើសរើសការសរសេរចម្លើយតប រួម)។

២. បទល្មើសតាមច្បាប់អន្តរជាតិ និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ (រួមទាំងគោលការណ៍នីត្យានុកូលភាព អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើស និងយុត្តាធិការតាមបទល្មើស) (ខៀវ សំផន, នួន ជា, អៀង ធីរិទ្ធ និង អៀង សារី)

អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា នៅក្នុងអំឡុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ភាគីមិនចាំបាច់ដាក់សារណាជាលាយលក្ខណ៍ បន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងអញ្ញត្រកម្មទាំងអស់នេះឡើយ ពោលគឺដើម្បីត្រៀមទុកពេលវេលានៅពេលភាគីស្នើសុំ សារណាបន្ថែមណាមួយ បន្ទាប់ពី អ.ប.ជ ចេញសំអាងហេតុនៅពេលខាងមុខពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ទាំងអស់ដែលប្តឹងជំទាស់នឹងដីកាដោះស្រាយ។ នៅក្នុងករណីដែលភាគីណាមួយស្នើសុំសារណាបន្ថែម អង្គជំនុំជម្រះនឹងស្នើឱ្យក្រុមទាំងអស់កំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវផ្នែកនៃសំអាងហេតុទាំងឡាយណាដែល សារណាបន្ថែមនោះលើកឡើង មិនឱ្យលើសពី ១០ ទំព័រភាសាខ្មែរ និងក្នុងរយៈពេលបីសប្តាហ៍ គិតចាប់ពី

ថ្ងៃនេះ ឬថ្ងៃដែល អ.ប.ជ ចេញសំអាងហេតុ (ទៅតាមករណីជាក់ស្តែង)។ បន្ទាប់មកទៀត អង្គជំនុំជម្រះនឹង ចេញសេចក្តីណែនាំបន្ថែមទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងសារណាទាំងអស់នេះ ទៅតាមពេលសមស្រប។ ភាគីនឹងមាន ឱកាសលើកឡើងនូវទង្វើករណីផ្ទាល់មាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងអញ្ញត្រកម្មទាំងនេះនៅពេលសវនាការបឋម។

៣. ការលើកលែងទោស និងការអនុគ្រោះទោស (អៀង សារី)

ដោយបានពិចារណាលើសារណារបស់អៀង សារី មកទល់ថ្ងៃនេះ (ឯកសារលេខ E51/4 និង E43) អង្គជំនុំ- ជម្រះនឹងអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី ដាក់សារណាបន្ថែមស្តីពីបញ្ហាខាងលើមិនឱ្យលើសពី ៣០ ទំព័រជាភាសាខ្មែរ នៅពេលក្រោយ ប្រសិនបើមេធាវីការពារក្តីមានបំណង។ អង្គជំនុំជម្រះនឹងជូនដំណឹងអំពី ពេលកំណត់ឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តី បានដឹងនៅពេលក្រោយ បន្ថែមពីលើពេលកំណត់ពាក់ព័ន្ធនឹងចម្លើយតប នានាដើម្បីឱ្យខ្លួនមានលទ្ធភាពដាក់បញ្ចូលនូវសារណាបន្ថែមណាមួយដែលចាំបាច់ នៅពេលសំអាងហេតុត្រូវ បានផ្តល់ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ។ ភាគីនឹងមានឱកាសលើកឡើង នូវទង្វើករណីផ្ទាល់មាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងអញ្ញត្រកម្មទាំងនេះនៅពេលសវនាការបឋម។

៤. ការហាមឃាត់ទល់នឹងការកាត់ទោសច្រើនដងចំពោះបទល្មើសតែមួយ (គោលការណ៍គ្មានការកាត់ ទោសពីរដង ចំពោះបទល្មើសតែមួយ Non bis in idem) (អៀង សារី)

ដោយបានពិចារណាលើសារណារបស់អៀង សារី មកទល់ថ្ងៃនេះ (ឯកសារលេខ E51/4 និង E43) អង្គជំនុំ- ជម្រះនឹងអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តី អៀង សារី ដាក់សារណាបន្ថែមស្តីពីបញ្ហាខាងលើមិនឱ្យលើសពី ៣០ ទំព័រជាភាសាខ្មែរ ប្រសិនបើខ្លួនចង់ធ្វើដូច្នោះ។ អង្គជំនុំជម្រះនឹងជូនដំណឹងអំពីពេលកំណត់ឱ្យក្រុមមេធាវី ការពារក្តីបានដឹងនៅពេលក្រោយ បន្ថែមពីលើពេលកំណត់ពាក់ព័ន្ធនឹងចម្លើយតបនានា ដើម្បីឱ្យខ្លួនមាន លទ្ធភាពដាក់បញ្ចូលនូវសារណាបន្ថែមណាមួយដែលចាំបាច់ នៅពេលសំអាងហេតុត្រូវបានផ្តល់ពាក់ព័ន្ធនឹង បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ។ ភាគីនឹងមានឱកាសលើកឡើងនូវទង្វើករណីផ្ទាល់ មាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងអញ្ញត្រកម្មទាំងនេះនៅពេលសវនាការបឋម។

៥. យុត្តាធិការលើរបបក្តល (ខៀវ សំផន)

ដំណោះស្រាយចំពោះសំណួរនេះបង្ហាញពីការវាយតម្លៃរួមចូលគ្នាមួយទៅលើ អង្គហេតុនិងអង្គច្បាប់។ ដោយ ហេតុនេះ ការសំអាងហេតុដោយផ្ទាល់មាត់នឹងមិនមាននៅក្នុងសវនាការបឋមឡើយ ប៉ុន្តែនឹងត្រូវគ្រោង ធ្វើនៅដំណាក់កាលដំបូងនៃសវនាការ ពោលគឺបន្ទាប់ពីសវនាការស្តីពីភស្តុតាងទាក់ទងនឹងតួនាទី និងការទទួល ខុសត្រូវរបស់ជនជាប់ចោទទាំងបួន។ អង្គជំនុំជម្រះមិនតម្រូវឱ្យមានការដាក់សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬការឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរថែមទៀតទេនៅដំណាក់កាលនេះទេ។ ការណែនាំបន្ថែមទៀតពាក់ព័ន្ធនឹង ការកំណត់ពេលវេលានៃការលើកសំអាងហេតុផ្ទាល់មាត់ទាំងនេះនឹងធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់តាមពេលវេលា សមស្រប។

បញ្ហាផ្សេងទៀត

អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា បញ្ហាខាងក្រោមដែលត្រូវបានលើកឡើងនេះគឺមិនស្ថិតនៅក្រោមវិសាលភាពវិធាន ៨៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងទេ។

- ក. ការភាន់ច្រឡំនៅក្នុងដំណើរការស៊ើបអង្កេតតាមផ្លូវច្បាប់ ហោយភាពតាមការចោទប្រកាន់ និងការ រំលោភលើសិទ្ធិទទួលបានការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌ (នួន ជា)។
- ខ. ការចោទប្រកាន់អំពីការជ្រៀតជ្រែកផ្នែកនយោបាយ (នួន ជា)។ អង្គជំនុំជម្រះយល់ថាការចោទប្រកាន់នេះ ពុំមានទម្ងន់គ្រប់គ្រាន់ជាអញ្ញត្រកម្មនៅក្នុងអត្ថន័យនៃវិធាន ៨៩ ឡើយ។
- គ. វិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក។

អង្គជំនុំជម្រះនឹងចេញសេចក្តីសម្រេចមួយដោយមានសំអាងហេតុ ជាការឆ្លើយតបនឹងសំណើសុំនេះក្នុងពេល វេលាសមស្រប។

